

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun
nedelj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
popoldne.

Nesankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 288.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 17. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Sami smo krivi!

K procesu proti Friedjungu.

Že zagrebški veleizdajniški, še bolj pa sedanji takozvani Friedjungov proces nam je prav jasno pokazal, da odločilni krogi na Dunaju in v Budimpešti ne izbirajo sredstev, ko se jim gre za to, da onemogočijo konsolidiranje razmer na slovanskem jugu monarhije v svrhu ojačenja narodnega odpora proti tujemu navalu na našo zemljo. Na Dunaju in v Budimpešti hočejo imeti Jugoslovane razdeljene, krvaveče v medsebojni borbi in ker so osobito Srbi in Hrvati uvideli, da je medsebojno borenje za nje uničevalno, ker s tem nadelavajo samo pot tujcem, se jih je začelo preganjati kot veleizdajalce.

Posebno Friedjungov proces je tipičen za naše razmere. V dunajski porotni dvorani so prišle na dan stvari, ki tudi dosedaj sicer niso bile neznane, ali ki vendar lahko služijo vsakemu človeku, ki hoče kaj videti, v neovrgljiv dokaz, da dunajski vodilni krogi absolutno ne marajo miru med nami. Z vsemi močmi in z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago (da niso izbirčni, se pač samo ob sebi razume) sejejo med nami razdor in razkol ter nas podijo v boj drugega proti drugemu: Hrvate proti Srbom, bosanske mohamedance proti pravoslavnim in katoliškim enokrvnim bratom.*

* Glej članek „Nar. Dnevnika“ o Scotus Viatorjevi brošuri „Absolutizem na Hrvaškem“ v št. 251 z dne 3. nov. 1909, v katerem se obširno razpravlja o dunajsko-budimpeštanski devizi: Divide et impera napram Jugoslovanom. Op. uredn.

In zato bi mogel služiti Friedjungov proces Jugoslovanom v poduk, kaj bi morali in česar bi ne smeli delati, ako hočejo — sebi dobro in ne svojim sovražnikom.

Pa žalibože se nahajajo med nami tudi sedaj še ne samo posamezniki, temveč zelo politične skupine, ki še vedno nočejo videti vsega tega in delajo pod masko rodoljubja po intencijah (in naročilih) onih, ki bi nas najraje z enim samim udarcem uničili.

„Slovenec“, glasilo najmočnejše slovenske politične stranke, drvi čez drn in strn z našimi nasprotniki in dela v Friedjungovem procesu družbo onim listom, ki so naši zagrizeni sovražniki. Z njimi se složno čudom čudi nad „dokazi“ Aehrenthalovega orodja, prof. Friedjunga in veruje človeku kakor je Chlumecki ml., kateri se da vzdrževati od žene, katero je poprej zapeljal, noče pa verovati tako zaslužnemu jugoslovanskemu politiku kot je Franjo Supilo!

To stališče „Slovenčev“ v Friedjungovem procesu kakor tudi svoječasno v zagrebškem, kaže dovolj jasno, da stoji „Slovenec“ in stranka, kateri služi za glasilo, očitno v službi sistema, ki hoče po načelu „Divide et impera“ uničiti Jugoslovane. Drugače si pač ne moremo razlagati dejstva, da „Slovenec“ raje veruje zagrizenim našim sovražnikom, raznim konfidentom in propalicam, ko pa voditelju ogromne večine hrvaškega in srbskega naroda.

In dokler je med nami samimi mogoče kaj takega, bodo mogoča tudi preganjanja in enaki procesi kot je bil zagrebški in Friedjungov. Dokler bo dunajski policijski sistem imel med nami samimi take privržence, bo delal

Dunaj z nami kar bo hotel. Nemogoči pa bodo med nami taki procesi takrat, ko se bomo vsi branili in ko ne bomo dovolili, da daje smer naši narodni politiki — Dunaj. —ut.

Politična kronika.

z Dolga seja državnega zbora.

Seja traja od srede opoldne pa do zadnjih sinočnih poročil z Dunaja nepretrgoma naprej. Češki posl. Kotlař je govoril v sredo popoldne in po noči 12 in pol ure; s tem je dosegel višji rekord ko posl. Lecher, ki je govoril 1. 1897 v znameniti 2 in pol dnevi seji od 28. — 29. okt. o avstro-ogrski nagodbi celih 12 ur. Med njegovim govorom je došlo po noči do velikega škandala z galerijo, ki se je sicer včeraj čez dan in po noči še trikrat ponovil. Obiskovalci galerije so pričeli naenkrat psovati češke poslance v dvorani; ti so seveda primerno odgovorili in zahtevali spraznenje galerije. Koncem svojega govora, sinoči, četrtek, po polnoči je govoril Kotlař tudi nemški in slovenski. Ostal je zvest svoji obljubi, da bode tudi Nemce in Slovence pončil o ovčjih boleznih, o katerih je govoril nekaj nr. Za Kotlařem je govoril kratko soc. Seliger, ki je v imenu socializmov protestiral proti obstrukciji, generalna govornika Stölzel in Schäfer sta pa opustila besedo. Zaključni govor je imel posl. dr. Holy do 7. ure zjutraj, na kar je bil Kotlařev predlog odklonjen. Na to je došel na vrsto drugi nujni predlog čeških agrarcev, predlog posl. Spzčka, da naj češki deželni kulturni svet prevzame rejo drž. žrebcev v svojo oskrbo. Spaček je govoril do poldneva. V debato je posegal samo

Resel, ki je v imenu socializmov znova protestiral proti obstrukciji, na to je govoril kot glavni govornik Lecher, ki je pripovedal, da mu je nek potnik rekel, ko se je vozil na železnici in pokazal svojo legitimacijo, ali je on tudi jeden izmed tistih lenuhov v državnem zboru, ki krađejo ljudstvu denar iz žepa? Zaključni govor je imel Lisy, ki je govoril 6 ur, do sinoči 8. ure zvečer. Med njegovim govorom je došlo do burnih demonstracij na galeriji. Kršč. socialci in nacionalci si naročajo ljudi, ki opsujejo češke poslance. Seveda se je morala galerija na zahtevo Čehov izprazniti. Nemci bi sicer veliko pametneje storili, ako bi demonstrirali proti Bienenrhu in svojim vodjem, kateri so s svojo nestrpnostjo proti Slovanom veliko zakrivili, da nudi parlament sedaj tako žalostno sliko! — Za Spačkovim predlogom pride na vrsto nujni predlog češkega agrarca Padorerja o kmetijskih delavcih. Med Padorerjevim govorom so se etablirali na galeriji socialisti, ki so strašno psovali Čeha in peli „Delavsko pesem“. Morali so jih s silo odstraniti. Seja je opolnoči še trajala naprej. — Poleg agrarcev so vložili včeraj češki radikali 20 nujnih predlogov in klerikalni Slovenci jednega za spremenitev državnozbornskega poslovnika. Govori se, da bode govoril v državnem zboru sedaj tudi dr. Kramář. — Čudno in nenavadno sliko nudi sedaj zbornica ponoči: poslanci ležijo na hodnikih na divanih in stoli, drugi kvartajo v klubovih sobah. Nemci in socialisti so se tako razdelili, da imajo mlajši nočno službo v zbornici, starejši pa dnevno. Razun tega sta vedno navzoča tudi jeden ali dva ministra. Poročila, da dajo tudi

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje.)

Izbebiti se ni mogel sumnje, da goji Matrona v svojem srcu skrivno poželjenje, žaleče njegov moški egoizem. Včasih je celo objektivno pripoznal, da je opravičeno nezadovoljna s svojim življenjem in da ima dovolj vzroka, želeči si izpremembe. Ta „objektivnost“ je bila navadno vzrok, da je smatral svoje dvome nad njeno zvestobo kot gotovost, in da si je v svoji ljubosumnosti stavil vprašanje: „Ali sem moral v resnici iz svoje kleti zaiti v ta kipeči kotel?“ A vse te misli so se vzbujale nekje globoko v njegovi duši, imele niso nikakega vpliva na njegovo delo in zatemnila jih je pozornost, ki jo je posvečal osebu v baraki. Nikdar v življenju še ni videl, da bi bili ljudje tako delali, kakor ti zdravniki in dijaki in več kot enkrat si je mislil pri pogledu na njih izdelane obraze, da v resnici ne dobivajo zastoj svojega denarja.

Kakor hitro je končal Orlov svojo službo, je šel z veliko težavo na dvo-

rišče barake in stekel tesno ob nji k zidu pod okno lekarne. V glavi mu je kipelo, pri srcu je čutil motno, sesajočo bolelost, in njegove noge so bile težke od utrujenosti. Misli in želje ni ničesar več, ampak zleknil se je jednostavno na trato in zrl proti nebu, kjer je plaval krasen oblak, obsijan od barv zahajajočega solnca. Tako je napol mrtev od utrujenosti zaspal.

Sanjalo se mu je, da je bil s svojo ženo pri doktorju Vaščenko na obisku — v veliki sobi, kjer so stali ob stenah elegantni dunajski stoli. Na teh stoli so sedeli vsi bolniki iz barake. Doktor se je pripravljaj, da bi z Matrono sredi dvorane zaplesal „ruskega“, on sam pa igra na harmoniko in smeji se pri tem iz vsega, ker so doktorjeve dolge noge popolnoma trde v sklepih in ker se suče poleg Matrone resno in častljivo. In tudi bolniki se smejejo in se zibljejo na stoli.

Naenkrat se pojavi med vratmi policist.

„Aha“, zavpije temno in preteče, „misli si, da sem že popolnoma mrtev, brate Griška! Tu igraš na harmoniko... in mene si spravil v mrtvašnico! No, vstani in pojdi z mano!“

Tresoč se po vsem telesu in ves potan se je zbudil Orlov ter se dvignil

z zemlje, dočim je stal dr. Vaščenko poleg njega ter rekel z očitajočim glasom:

„Čuj me, prijatelj stari, kakšen sanitetni stražnik pa si ti, da ležiš tu na zemlji in še celo na trebuhu, he? Če se sedaj prehladiš in, kar Bog ovaraj, ležeš in umreš — kaj potem? . . . To ne gre tako, ljubi moj — če hočeš spati, imaš svoj prostor v baraki! Ali ti tega ni nikdo povedal? Saj se tudi potiš — mrzlico imaš . . . no, pojdi z mano, dal ti bom nekaj zoper to!“

„Bil sem tako truden“, je mrmral Orlov v svoje opravičenje skozi zobe.

„Tem slabše! Varovati se moraš — nevarni časi so sedaj, in mi te potrebujemo zelo nujno!“

Molče je sledil Orlov doktorju na koridor barake, izpil molče kozarček zdravil, ki mu jih je ponudil, izpil še enega, nakremžil usta in izpljunil.

„Tako . . . in sedaj pojdi in se dobro naspi . . . Na svidenje!“

Doktor je odkorakal s svojimi dolgimi, suhimi nogami po koridorju, dočim je Orlov gledal za njim. Naenkrat se je zasmejal z vsem obrazom in hitel za doktorjem.

„Najlepša hvala, gospod doktor!“

„Čemu?“ je vprašal zdravnik in se ustavil.

„No, za delo tukaj! Vse hočem storiti, kar je v moji moči, kajti dopada se mi v tem vrtincu — in saj ste dejali, da me potrebujete . . . in sploh, zahvaljujem se vam od srca . . .“

Doktor je zrl z nekaterim začudenjem v veselo razburjeni obraz novega strežaja in se prijazno smehljajal.

„Čuden človek si! Sicer pa . . . nič ne de, čisto dobro ti pristoja . . . nekaj tako odkritega je v tvojih besedah. No, le dobro opravljaj svojo nalogo; saj ne delaš zame, ampak za bolnike . . . To je tukaj kakor bitka. Rešiti moramo bolnika iz krempjev bolezni — razumeš? . . . No, le pomagaj nam, da jo premagamo z vso silo in sedaj . . . pojdi spat!“

Kmalu je bil Orlov na svojem ležišču, prepojen od veselega ponosa nad tem, da se lahko z ljudmi kot je ta doktor tako domače razgovarja. Le to mu je bilo žal, da Matrona na slišala tega pogovora. A povedal ji bo jutri . . . niti verjeti ne bo hotela, ta čarovnica . . .

V takih prijetnih mislih je Grigorij zaspal.

(Še pride.)

Poljaki svoje ljudi za nemško-socijalistično bojevanje proti obstrukciji, niso bila resnična. Veliko pozornosti je vzbudilo to, da je o priliki galerijskih demonstracij med Kotlářevim govorom posl. Stapinjski burno nastopil proti galeriji. — Sliši se, da bode zbornica šele tedaj odgodena, ako bi kdo sedanjó dolgo sejo siloma razbil.

z Nemci in socijalisti. Med naprednimi Nemci in socijalisti je nastal že razpor. Socijalisti skušajo seveda sedanji položaj v parlamentu izkoristiti za-se; njihovo časopisje in od njih aranžirana železničarska demonstracija proti draginji, ki se je vršila 15. dec. pred parlamentom, pa se ne obrača samo proti Slov. jednoti, temveč proti agrarcem sploh. Nemški agrarci so užaljeni, češ, da bi oni vkljub svojim stanovskim interesom dopustili pooblastilni zakon, a so njegovo odobritev preprečili češki agrarci, ki so začeli obstrukcijo ne iz agrarnih temveč iz nacionalnih oziróv. Nemci mislijo izdati sedaj oklic na volilce, v katerih bi jih podučili o „pravih“ vzrokih obstrukcije. Te so krivi seveda samo Slovani, ki se nočejo popolnoma ukloniti Nemcem.

z Planinski Nemci groze z obstrukcijo, ako bi se v preosnovano ministerstvo sprejelo kakéga Hrvata ali Slovenca. — Svojega zastopnika v ministerstvu, če ne ministra, pa vsaj drž. tajnika (taka mesta bi se pri nas šele morala ustanoviti) zahtevajo tudi Italijani. — Proračunski odsek vočigled obstrukcije v drž. zboru ne bo sklican k seji. Ker so težave za pravočasno rešitev proračuna in pooblastilnega zakona vedno večje, misli vlada kmalu nastopiti s § 14 in odgodenjem zbornice. Da bi jo razpustil, taji Bienarth.

Drobne politične novice.

— Kdo dela nemir v Sandžaku? Javili smo, da so Turki ubili duhovnika Popovića, predsednika krajevnega srbskega odbora. Dunajska poročila pravijo, da so v Sandžaku sedaj umori in poboji vobče na dnevnem redu. „Novoje Vremja“ javlja k tem poročilom iz Sofije, da je bilo bulgarski vladi naznanjeno iz Plevlje, da je došlo tje 5 avstr. častnikov, ki delajo zdražbo med prebivalstvom.

Katoliška propaganda v Cholmsčini. Znano je, da hoče Rusija ločiti od kraljevstva Poljskega cholmsko okrožje in ga priklopiti Rusiji. Zanimivo je slišati ruski glas, zakaj. Na temeljn tolerančnega patenta iz leta 1905 so pričeli v Cholmsčini poljski duhovniki besno propagando za katolicizem; poljski listi so se že hvallili, da se je 160 tisoč pravoslavnih podalo v naročje svete matere katoliške cerkve. Ruska vlada je postala na to gibanje pozorna in od tod izvira „preganjanje“ katoliških duhovnikov v Cholmsčini in misel na priklopljenje Rusiji.

Dnevna kronika.

o O nadporočniku Hofrichterju. Do sedaj ni sprejemal Hofrichter ne obiskov ne pisem. Piše se, da so vsa poročila o novih sledovih, pomočnikih, prevratih v zadevi itd. izmišljena, kar je zelo verójetno, ker ne pride nič v javnost. Dr. Ludwig, ki je cijankali preiskoval, je rekel, da ni v oblatnih škatljicah nobenega sleda za kininom. To torej zopet ne drži kot indicij.

o Friedjungovi „dokumenti“. Beligradska „Politika“ trdi, da je baron Rauch imel 30.000 K na razpolago za nabavo „dokumentov“. Rauch jih je dobil 24. Aehrenthal pa 5.

a Friedjungov proces. Vedno manj upanja imajo Aehrenthal, Friedjung in vsi tisti, ki so hoteli moralno uničiti hrvatsko-srbsko koalicijo, da se jim to posreči. Aehrenthal sam se je že začel sramovati procesa, ki ga je neposredno insceniral in zato v svojem glasilu

„Fremdenblatt“ že da izjavljati, da proces nima nobene politične važnosti. Friedjung, ki je tudi že sam uvidel, da je pogorel, se je zatekel sedaj za zadnjo barikado: „ravnal je v dobri veri“. Vse mogočne Friedjung-Aehrenthalove stavbe se od dneva do dneva bolj rušijo. Velik udarec jim je zopet včeraj zadal kot priča zaslišani profesor dr. Masaryk. Zanimivo pri včerajšnji razpravi je bilo, da je dr. Rode, zastopnik Supilov, pred sodiščem rekel, „da je Chlumecky krivo prisegel ter da je denuncijant in slab značaj“ in da je pozval Chlumeckega, naj ga toži.

Zanimivo je dalje, da so se pripeljali na Dunaj iz Belgrada vsi možje, ki igrajo „vlo“ v Friedjungovih dokumentih, Ljubo Davidović, Mile Pavlović, Rista Odavić, Tomić in sekc. šef Spalajković, tem zanimivejše, ker so prišli vkljub grožnjam predsednika sodišča in zagovornikov obtoženih, da se jih bo zaradi veleizdaje na Dunaju zaprló in obsodilo. Pričati hočejo, da je vse laž, kar trdi Friedjung kot trobilo Aehrenthala.

Prof. Masaryk govori mirno in dostojanstveno o razmerah na Srbskem, o „Slovenskem Jugu“. o Friedjungovih dokumentih, ki jih proglašá kot znanstvenik in politik za falzifikate. Zagovorniki obtožencev kar besujejo jeze ob njegovih izjavanjih in ga skušajo z neprestanimi medkljici motiti, a on jim mirno odgovarja, da morajo naposled omolkneti.

a Žrebanje državne loterije. Glavni žreb državne loterije z 200.000 kronami je padel na številko 173.289, drugi dobiček z 40.000 kronami na številko 202.824, tretji z 20.000 kronami na žreb 99.562 in četrti z 10.000 kronami na številko 68.789

a Vojaška jetnišnica v Terezinu, katere najslovitejši jetnik je bil svoj čas voditelj insurgentov Hadži Loja, bode prestavljena v Josefstadt, vsled česar bodo početkom leta 1910 zmanjšali garnizijo v tem mestu za eden bataljon pešadi in polkovni štab.

a Nova italijanska zračna ladija. Inženir Forlanini je iznašel nov tip zračnih ladij, ki baje prekaša vse dosedanje. Forlanini se je dvignil v Crescenzago in se je zapeljal v Milan, nad katerim je v višini 200 dve uri manevriral tako hitro in tako dovršeno, da je vse strmelo.

a Konec Geishe. Japonske tradicije se podirajo, geish skoro ne bo več. Ministerstvo je odredilo ostro zapoved proti trgovini deklet, ki je prej na Japonskem cvetela. Statistika je dokazala, da je na Japonskem 360.000 čajaren, v katerih strežejo na videz geishe, katerih pravi namen je pa itak vsakomur, ki je bil na Japonskem, znan. Sedaj bode to kmalu ponehalo, ker ne nobena čajarna več mlajših geish sprejemati.

a Neznana žival. Hagenbeck je bil pred kratkim izdal neko knjigo, v kateri govori o neki neznani velikanski živali, ki baje živi v Rhodesiji (Južna Afrika) in ima na pol podobo slona in na pol zmaja. Učenjaki Hagenbecku niso verovali in vse se mu je nasmihalo kot fantastu. Sedaj pa piše „Buloway Chronicle“ iz Kaplanda, da so dvema črncema, ki sta baje tudi videla zver, pokazali več slik predpotopnih živali in ona sta označila velikega dinosaura, da je podoben oni zveri, samo da nima plavuti. Opisala sta žival na tanko in pravila, da ima glavo, vrat in rep od krokodila, rogove in telo pa od rinocera, tako da strašno izvidi. Zver prebiva v skoro nedostopnem močvirju med rekama Sunga in Kafu.

a Ellen Key, slavna švedska pisateljica slavi v teh dneh svoj šestdeseti rojstni dan. Njene zasluge za povzdigo splošne morale in omike ter za razvoj socialne in duševne emancipacije žene so tako velike, da se ob tem jubileju spominja ves kulturni svet s hvaležnostjo in spoštovanjem genialne švedske žene.

o Gonja proti Supilu. Vedno bolj se izkazuje, da je bil glavni namen Aehrenthala in Friedjunga, politično onemogočiti in ubiti Supila, katerega vsa poštena hrvatska javnost priznava za najsposobnejšega hrv. politika, moža, ki je zasekal s svojo trezno, realno politiko Madžarom in Nemcem že neštete rane. A spletká se jim je grdo izjalovila. Glede izjave barončiča Chlumeckega v zadevi onih 200 K je danes vsa javnost prepričana, da je Chlumecky pod prisego lagal. Ostalo je še

torej svedočenje Rauchove kreature Dorotka, ki je izpovedal, da je Supilo dobival od bivšega guvernerja na Reki grofa Szaparyja podpore za svoj list. Szapary, ki je bil pozvan na Supilov predlog za pričo, je poslal, ker je bolan, le pismo na predsednika, v katerem izjavlja, da Supila osebnó niti ne pozna, da ni nikdar z njim govoril in da mu ni nikdar dal podpor za list. Ko se je ta izjava prečitála, je nastala v dvorani velika senzacija. Friedjung je pa sedel bled in potr na svojem sedežu.

a Tolstoj o mladi ruski literaturi. Nedavno je obiskal Tolstega mladi ruski pisatelj; Tolstoj mu je o mladi ruski literaturi dejal sledeče: „Nimam več rad naše literature, in to po vaši krivdi, kajti pišete kakor kočijaži. Za nedolgo bo literatura po vaši krivdi ime, katero izgovoriti v pošteni družbi bo nespodobno.“

d Nobelove cene so se letos razdelile tako-le: mirovno ceno dobila bivši belgijski ministerski predsednik Bernaert in francoski senator D'Estournelles de Constant; v fiziki Marconi, prof. Braun (Strassburg) in Ostwald (Lipsko); v medicini prof. Kocher (Bern); literarno ceno pa je dobila Selma Lagerlöf. Cena znaša letos za vsakega 193.360 frankov.

d Ruščina v Avstriji neznana. „Prikarpatškaja Rus“ piše, da je galsko namestništvo zavrnilo pravila ruskega dijaškega društva „Studentškaja Russkaja vzaimpomosč“, češ, da je ruščina v Avstriji neznan jezik.

a Redka ženitev. V Budimpešti se je oženil honvedski stotnik Karol Kuran s poštno uradnico Dalmo Balaszy. Zanimivo je pri tem to, da ni imel ne on, ne ona kavcije, a sta se vendar smela poročiti, ker je cesar milostno dovolil, da bodo smatrali mezdo mlade žene, ki še ostane nadalje uradnica, za kavcijo. Ko bo ona to odslužila, pa lahko stopi iz službe.

Štajerske novice.

v Taktika Zveze južnih Slovanov. „Slovenec“ se je zopet malo oživel. Zadnje tedne, ko so se klerikalci trudili za portfelj Šusteršiču ali Povšetu ali sploh kateremu člannu tistega baje slovenskega kluba, ki pozna na Slovenskem le grobove za slov. naprednjake, je bilo v „Slovenca“ malo slišati o nevarnosti, ki jo pomenja sedanji sistem za Slovence. Kvečjemu se je zaradi lepšega malo pozabljalo na Bienertha. A pokazali so se drugi znaki, ki so bili zelo sumljivi: iz čeških virov se je zvedelo, da so se klerikalci oktobra in novembra čudno umikali vsakemu bolj opozicijskemu činu, nadalje so se klerikalci na vse načine trudili, da bi pokazali svojo lojalnost in udanost. Denuncijanstvo in očitanje veleizdajstva naprednjakom je bilo na dnevnem redu. Slovenska javnost, ki je že julija pričakovala vsled klerikalnih tirad preobrat, je bila nemilo razočarana; še bolj je strmela, ko je videla, da se je Slovenski klub lotil taktike Zveze južnih Slovanov, ki je bila baje julija vladna in nemškutarska. Isto se očita Zvezi sedaj, ko se ni priklopila obstrukciji. Ne dvomimo, da bode Zveza pojasnila slovenski javnosti svoje stališče, ki je isto kakorga zavzemajo češki klerikalci, Starorusi in češka realista. „Slovenca“ svetujemo, naj ne vpije prezigodaj. Morda nam bo obstrukcija Slov. kluba prinesla zopet le — zatrdilo, da je Slov. klub najuglednejša (!) skupina v parlamentu, pomislite, 17 možakarjev proti 500 drugim poslancem, — a sistem, s § 14 in nemškimi ministri vred ostane. Morda bomo še drago plačevali stroške te obstrukcije uprav mi Slovenci! Obstrukcija ali opozicija, to so sicer vprašanja taktike; čudili se bomo, ako ne bode Zveza južnih Slovanov izvajala zopet konsekvenc pri Narodni zvezi, ako bodo klerikalci tako postopali! In kaj pomeni to za kleri-

kalne ministerske sanje, menda vsakdo ve.

v Zaupnica g. dr. Kukovca na Bizeljskem dela klerikalnemu časopisju velike skrbi. Bizeljanci niso nje-govi volilci, upijejo. Toda dr. Kukovec je tudi načelnik Narodne stranke in če imajo Bizeljanci do njega kot takega zaupanje, je to le častno za g. dr. Kukovca. O zaupnicah načelniku kmečke zveze, čarostrelcu Roškarja seveda ni nikjer slišati in odtod — zavist, kaj ne?

v V Zvezo južnih Slovanov so zopet vstopili posl. Ivčević, Perić, Biankini in Vuković. Zveza je sklenila, da se ne pridruži obstrukciji temveč da ostane popolnoma pasivna. Podobén sklep so storili tudi češki klerikalci in Starorusi. V seji parlamentarne komisije Slov. jednote se jim je pridružil tudi češki realist Masaryk. Vkljub vstopu posl. Ivčevića v Zvezo ostane dr. Ploj tudi nadalje kot predsednik na svojem mestu, pač pa sta izvoljena Ivčević in Biankini v parlamentarno komisijo kluba.

v Iz Velenja. Po Govedičevem vzorcu je zdaj tudi Šmartinski župnik Cizej začel v Velenji pripravljati tla nemškutariji; začel je klerikalne, pa narodno zavedne poštene kmete kakor Stropnika črteti in preganjati; potem se je združil s Südmarkovci, kakor z zloglasnim Kokerčanom Smodischem, ki ima v dolgoletnem nemškutarjenju še vedno nemški izraz: „s ist Ihnen“ za „seno“ in bo toraj v pustu košaro sena prodajal kakor že večkrat. G. Cizej je za ta prestop k nemškutariji dobil v Mariboru approbatum; ni pa še bilo slišati, da bi se dal za tak prestop na narodno stran approbatum, tem manje za prestop k napredku. — Dvojna mera! Ta g. Cizej je v družbi Govediča in Smrečnika tretji in zadnji ud. G. Govedič bi znal še, ako bi se poboljšal, pred slovensko javnostjo odvezo za narodne grehe dobiti, kajti on je bil včasih dober narodnjak; ni pa tako pri g. Cizeju, glede katerega se ne more kaj tacega trditi. Oba gospoda se tudi v tem razlikujeta, da je delal g. Govedič rad v izvenzakonske gaje izlete, dočim je ljubil g. Cizej bolj zakonski cvetličnjak. Če se je pač to po predpisih Malaventure godilo? — Pa to so tempi passati! — Še se ni razburjenost v okraju zaradi Bizjakovega Ringa v Velenji polehla, že si je g. Cizej drugo točko v korist svojih nemškutarskih prijateljev izmislil; sili namreč na to, da se zida pri župnijskem gospodarskem poslopu neka nova dragocena stavba ki ni nikakor neobhodno potrebna, od koje bodo pa edini Südmarkovci dobiček vlekli. Slovenski kmet naj le pridno plača, nemškutar ima dobiček, duhovnik pa pridno laže in razkošno živi: nebesa so vsem široko odprta! Tukajšnji Südmarkovci, na čelu jim Pavline, so pred kratkim za nemškutarske namene posebno za 2. raz. šulfereinske šole fehtali; nadlegovali so tudi g. pl. Lappa, lastnika tukajšnega premogovnika, a so slabo naleteli; on jih je z besedami odpravil, da takih neumnosti ne mara! Vsa čast Nemcu-poštenjaku! In Vi renegatje Pavline, Bizjak, Senosmodisch itd. ali vas mi sram, da na tiste Judeževe groše od Südmarke čakate? Ali ne morete brez teh živeti?

v Tat in dvoboj. Kakor zanesljivo izvemo, bi se bil moral vršiti te dni v Celju dvoboj med nekim poročnikom in med sinom nekega gospoda ki stoji v prvih vrstah celjskih magistratovcev. Zadnji hip pa je bila dotičnemu Celjani, ki je znan kot poulični hujškaš in je udeležen pri vseh izgredih proti Slovincem, od častnega soda odrečena satisfakcija, ker se je baje dognalo, da je on tisti, ki je pred nekaj leti ukra-

del pri „Zamorca“ 20 K. Takrat se je kakor je znano, sumničilo po krivem znanega Oehsa, kar je povzročilo v nemških krogih veliko afero. Mi se bomo čudili, ako bodo častniki še v naprej zahajali v „Deutsches Haus“, če tam gospodarijo ljudje take moralne potence. Z ozirom na to, da je bila lani 13. sept. pri izgredu v Ptuj Slovenca Brenčič ukradena precejšnja svota denarja, hočemo poizvedeti, ali se ni dotični gospod odeležil tudi izgredu v Ptuj, ker bi bil s tem znabit podan važen sled za smer, v kateri je iskati tatu. —

a Iz Petrovč. Kakor že večkrat, tako stresa tudi v zadnji številki „Straže“ g. Fridrich svojo žalbo jezo nad gospoda nadučitelja E. Slanca iz Petrovč. Vzrok temu je, da je dne 10. t. m. zvečer videl na postaji v Petrovčah g. dr. Kukovca in to mu je tako pretreslo kosti, da se je kar nemudoma moral spovedati „Straži“, kakor da bi ga ob tem svidenju obsedel hudi duh. Ne vemo zakaj je g. Fridrich tako razburjen? — Postaja je vendar kraj, kjer se snidejo različni ljudje potujoči na različne strani! — Vprašamo, kaj pa je g. Fridrich iskal na postaji? — Zakaj je tako nervozno pričakoval vlaka? In kam se je proti navadi odpeljal mesto s svojim koleslčkom v Mirasan, proti Celju?! — Morda je tisti večer, kakor pravi o g. dr. Kukovcu, igral on božičnega angelja, ki pa ni imel tiste moči, da bi pomiril duhove, kateri so raztrobili drugi dan liki sodna tromba novico o njegovi družini, ki danes glasno odmeva po vsej naši občini in še dalje. — Vedite da dr. Kukovcu ni potreba iskati klijentov med nami. Sicer pa se on na taka pota ne odpravlja, ker ni takšen kot Vi g. Fridrich, ki ste pred par tedni po celi občini iskali in prosili s sladkomišnim glasom zaveznikov za vršečo se volitev v krajni šolski svet. Tako pri nas še nihče ni za sebe agitiral. Vi že veste zakaj! In ne le vi, g. Fridrich, vemo tudi mi, zakaj. Svetujemo vam, da sedite kar k peči v Mirasanu, ker bi vam sicer tudi zimsko solnce utegnilo raztopiti maslo na glavi.

v Nemška propaganda v celjski obrtni šoli. Prihajajo nam pritožbe, da učitelj v 2. razr. tukajšnje obrtne šole vedno govori o „varnosti“ nemških denarnih zavodov, osobito celjske hranilnice (!) in hujska naravnost ali posredno protislovenskim. Ako možak ne bode miroval, se bodo napele proti njemu drugačne strune.

v Za dijaško kuhinjo v Celju so darovali mesto vencev na grob gosp. Pavlu Detičku gg. dr. Janko Sernec K 20, dr. J. Sernec K 15, J. Smertnik K 10 in dr. Al. Brenčič K 10. — Hvala!

v Občinske volitve v Sevnici se vrše danes in jutri. Izvoljeni bodo skoro gotovo dosednji odborniki.

v Pri volitvah v okrajni zastop ormoški so bili v skupini veleposestva dne 16. tm. izvoljeni sledeči slovenski kandidatje gg.: Ivan Raušl, Franc Šostarič, dr. Anton Žižek, dr. Gvidon Sernec, Leopold Petovar, Ivan Škrlec, Ivan Horvat, Henrik Irgolič. Predsedoval je dr. Gvidon Sernec, razen njega sta bila člana volilne komisije župnik Cajnkar in Ivan Škrlec. Izmed 57 volilcev je bilo oddanih za slovenske kandidate 39 glasov. Nemci se volitev niso vdeležili.

v Iz Ogljensaka. Namestništvo je sporazumno s štajerskim deželnim odborom radi nekaterih nedostatkov pri volitvi občinskega odbora dne 13. maj. tl. razveljavilo z odlokom od 15. nov. tl. št. 9 1315/4 izvolitev Ivana Pristovnika kot odbornika v 2. volilnem raz. Vršile se bodo nadomestne volitve.

o Predavanja Zveze narodnih društev v Celju. Sinoči je predaval Zvezin podpredsednik, g. učitelj Karol Kveder o vzgojnem pomenu domačije in šole. Predavanje je bilo naravnost vzorno sestavljeno in je zelo zadovoljilo poslušalce. G. govornik je zlasti položil veliko važnost na oni del svojega predavanja, v katerem je razkladal pomen in nedostatke domače vzgoje otroka do 7 leta. Obširno nam je tudi razložil, kako se je postavilo naše sedanje ljudsko šolstvo na napačno podlago, ki je vzrok nezadovoljnosti otrok in starišev, zlasti mater. G. Kveder bode svoje prezaunljivo predavanje objavil, najbrž v „Popotniku“.

o Ormoške novice. 12. decembra so prišli tu vojaškega begunca Nyirija od 6. huzarskega polka. Bil je v uniformi, a je nosil na kapi klobuk in čaklo pod plaščem. — Pri premikanju v Čakovcu se je 14. decembra odtrgalo od tovornega vlaka nekaj voz in se zapeljalo na brzovlak. 8 vozov je poškodovanih.

v Gospodarski shod se vrši v nedeljo ob 1. uri pop. v gostilni g. Štamparja v Vuzmetincih pri Sv. Miklavžu nad Ormožu. Govorilo se bode o nameravanem davku na vino.

v Čuk se je osnoval v Št. Petru na Medvedjem selu. Predsednik mu je župnik Gomilšek. — V šmarnem okraju mislijo poskusiti z uvedbo čipkarstva kot domače obrti.

v Umrla je v graški bolnišnici 22 letna soproga sodnega uradnika v Konjicah, Pavla Šilec.

v Drž. posl. Hribar se je izjavil na shodu v Fužinah pri Ljubljani za uradniško prehodno ministerstvo z zastopnikom Jugoslovanov.

v Kazinsko in gledališko društvo v Mariboru je naznanilo obč. odbornu, da druge leto ne more več vzdržati gledališča. Če občina želi, da ostane v Mariboru stalno gledališče, ga naj prevzame v mestno oskrbo.

Kranjske novice.

Nova podružnica Ciril-Methodove družbe se je 12. t. m. ustanovila za Mengeš in okolico.

v Društvo slovenskih trgovskih potnikov ima 26. t. m. svoj prvi občni zbor v Ljubljani.

Koroške novice.

d V višji činovni razred je pomaknil minister za bogočastje in ukveronaškega profesorja na celovski gimnaziji Leopolda Pazdero, profesorja tamošnje realke Ernsta Ebenhocha in profesorja učiteljišča Jožefa Kramnega. Vsi so prišli v sedmi činovni razred.

d V Grebinju so pri občinskih volitvah Slovenci na celi črti propadli. Edino Ellersdorfer je še ostal v odboru.

d Pri občinskih volitvah pri Sv. Martinu v celovski okolici so zmagali nemški nacionanci.

d Truplo so našli. Na cesti v Spodnji Dravograd so našli iz Guštanja grede blizu gostilne Bladnig 15. t. m. mrtvo truplo prevžitkarja Filipa Sušnika iz Meže. Mrtvec je imel na glavi več ran, na nogah pa nič čevljev. Ni izključeno, da ga je kdo umoril z roparskim namenom, tembolj, ker so smatrali Sušnika bogatim možem. Sušnik je bil 84 let star in je odšel 9. t. m. na pot v Slovenjgradec, da obišče sorodnike.

Primorske novice.

a Italjansko pol. društvo „Associazione Patria“ v Trstu je izdalo proglas na italjanski narod, s katerim bridko toži o preganjanju Italjanov v avstrijski državi in o „protežiranju“ Slovencev. Šalobarde!

a Povsod jim že stopajo na kurja očesa — namreč Slovenci v Trstu Italjanom. Za 15. t. m. je bil sklican občni zbor zadruge tržaških gostilničarjev in krčmarjev. Imele bi se vršiti tudi volitve v konzorcij. Ker pa je Slovencev in Dalmatincev bilo izmed navzočih 90% in so Italjani videli, da propadejo, so povzročili rabuko, v kateri je predsednik suspendiral občni zbor. V 14 dneh se vrši drugi. Ubogi „preganjani“ neodrešenci!

d Za Italjansko reformno gimnazijo, tip A. Italjanski srednješolski učitelji v Gorici so pokrenili idejo ustanoviti v Gorici moderno italjansko reformno gimnazijo tipa A. Otvorila bi se naj že prihodnje leto. Imenovani odbor je sklical za nedeljo vse župane iz Furlanije na tozadevno zborovanje v Gorici.

d Samomor. V Corte d' Isola se je odstranila 36 let stara Ana Moratto z obema otrokoma in je rekla, da se hoče usmrtiti. Do sedaj manjka za njo sled.

d Otroka ni. 7 let stari Maksimilijan Grill iz Milja je izginil v nedeljo zvečer neznano kam. Neki stražnik je baje videl pozno zvečer dečka izven mesta, ko je letel za nekim vozom. Možno je, da ga je prišla burja in ga vrgla v morje.

d Okrajno glavarstvo v Trzinu bode osnovano dne 1. januarja 1910. Govori se, da bode ta urad dvojezičen in da so ga izsilili Slovenci. Občina pa baje ni storila nobenega koraka.

d Zaprli so v Gorici dva znana trgovca Susanna in Mienu. Govori se, da je to v zvezi z odkritim tihotapstvom.

d Radi slabe vode, ki jo pijejo, kakor povsod v Istri tako tudi v Pulju, se bodo sedaj posvetovali puljski mestni očetje. Sedaj se ni redko zgodilo, da se je radi slabe vode pojavil v mestu legar.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

d Praga, 17. dec. „Den“ poroča iz parlamentarnih krogov, da bode državni zbor v soboto, jutri, odgojen, ker se vlada boji, da bi utegnilo priti v nedeljo do demonstracij pred parlamentom, ako bi seja še trajala naprej. Socijalisti ne agitirajo namreč samo proti obstrukciji temveč tudi proti sedajni vladi. Po Novem letu se bode napravil še en poskus za sanacijo zbornice; ako se ponesreči še ta, bo vlada parlament razpustila.

d Dunaj, 17. dec. Seja traja nepretrgoma naprej. Ob 6. uri zj. je začel utemeljevati poslanec Rychtera svoj nujni predlog. Ob pol 8. uri je znova došlo do psovanja čeških poslancev z galerije; sitneže so odpravili. Rychtera je govoril do poldneva. Ko je bil njegov nujni predlog odklonjen, je došel k razpravi nujni predlog Srdinkov.

d Dunaj, 17. dec. Krekov nujni predlog za spremembo poslovnika in razširjenje predsedniškega disciplinarnega polnomočja je včeraj obravnavala parlamentarna komisija Slov. jednote. Vsled tega predloga so nastale velike difference med obstrukcionističnimi strankami v Slov. jednoti, ki so dajale Nemcem že up, da jednota razpade. Danes se sliši, da se je predlog, ki pomenja omejitve možnosti za obstrukcijo v drž. zboru in konkreten načrt za rešitev iz sedanje krize, v parlamentarni komisiji v milejši obliki sprejel in sta ga Krámař in Udržal že naznanila Nemcem in Poljakom, kateri so pripravljeni o njem razpravljati, ako umakne Slov. jednota svoje nujne

predloge in omogoči začasni proračun in pooblastilni zakon do 23. dec. Pogajanja se danes popoldne nadaljujejo. Ali pomenja to umikanje obstrukcionistov?

Kralj Leopold umrl.

z Bruselj, 17. dec. Belgijski kralj je nocoj ob 2. uri 37 min. umrl.

z Bruselj, 17. dec. Kraljeva smrt je došla popolnoma nepričakovano. Še ob 11. uri zvečer se je izdal buletin, ki je naznanjal, da je upanje na kraljevo ozdravljenje. Zdravniki so grad zapustili, ostal je edini Goffinet v gradu. Kralj je umrl na enboliji.

z Bruselj, 17. dec. Ob kraljevi smrti ste bili pri postelji najprej navzoči samo dve usmiljenki. Ko ste zaslišali, da kralj ječi, ste hitro poklicali zdravnika, ki je v bližnji sobi spal. Poklicali so tudi v grad hitro zdravnika dr. Meierja. Vendar pa sta oba zdravnika mogla le konstatirati kraljevo smrt. Zvečer je še bil kralj prav dobre volje in se je s svojimi obiskovalci prav živahno pomenkoval o potovanju, ki ga je mislil napraviti na južno Francosko. Po kraljevi smrti so takoj poklicali v grad prestolonaslednika in njegovo soprogo.

Friedjungov proces.

a Dunaj, 17. dec. Priča poslanec Zagorac je izpovedal, da je bil s Supilom v političnih zvezah. Slišal je v dunajskih krogih, da se očita posameznim članom koalicije zveze z Srbijo. Ko je dotične, med njimi tudi Supila, v tej stvari povprašal, so mu take zveze odločno zanižali. On sam ni bil nikoli v Belgradu in tudi ne pozna srbsk. sekcij. načelnika Spalajkovića. Ko ga je predsednik vprašal, odkod ve, da se dolži posamezne člane koalicije antidinastičnega mišljenja, je povedal, da mu je to rekel posl. Laginja, kateri je slišal od ministerskega predsednika Becka, da eksistirajo nekaki dokumenti, ki bi naj dokazali, da je Supilo protimonarhičen element. Od druge strani je pa Laginja tudi zvedel, da so se v enakem smislu izražali grof Aehrenthal, prestolonaslednik in minister Gessmann. Priča se je pozneje popolnoma prepričal, da v koaliciji ni nikakoršnih veleizdajalcev.

Prepričan je nadalje tudi, da je Supilo politično pošten mož, ki se ni dal nikoli podkupiti. On (Zagorac) je Supila tudi očital vožnjo v Belgrad, češ, da nimajo Hrvati od nikogar drugega česa pričakovati kakor od monarhije. Priča se je osebno prepričal, da koalicija ni imela nobenih zvez s Srbijo in da so informacije Becka in drugih le izmišljotine. Veleizdajalcev ni na Hrvaškem, pač pa so v Budimpešti. Na to je priča ostro napadel Madžare, ki stremlijo samo za poginom Hrvatske. — Za Zagorcem so pričeli zasliševati kačeheta Cajnka iz Varaždina.

Po svetu.

d Zakaj vse grede davki nam pove uradno poročilo, ki pravi, da je stal slavnostni vzpored o priliki cesarjevega jubileja 2.700.000 kron.

d Poskušen umor v rodovini. Žena sodarja Bürgermeister v Aspangu je hotela svojega moža in 4 otroke zadušiti s plinom ogljenega oksida, kar se jej pa ni posrečilo. Ona je po poskušanem zločinu ušla.

z Poigra k aferi Steinheil. Iz Pariza poročajo, da se je Marietta Wolf, Steinheilovkina kuharica, podala na oder, kar je vzbudilo v Parizu hrupno veselost. V komadiču „Mož s kuto“ bo igrala kuharico.

a Velika poneverjenja v Moskvi. Kontrola je dognala, da se je tekom časa ukradlo 16.000.000 rubljev magistratnega denarja. Odlični občinski svetniki so kompromitirani.

z **Katoliška kultura.** Neki bavarski katoliški list prinaša sledeči oglas: „Za odkidavanje snega iščem nekoga za zimo 1909/10. Dotičnik mora odkidavati sneg na pokopališču in mora lopato s seboj prinesiti. Ker imam drugače dosti opravka in zaslužka kot mežnar, pevec, organist in občinski pisar, pa tudi — učitelj, odstopim to mesto drugemu. Nadmežnar Abel v Mitterskirchenu“. Kaj je učitelj še vse lahko postrani!

o **Blazno delo.** V Marseillu je vnotržec Bouvier vsled hipne zblaznosti ustrelil ženo, tri otroke in nazadnje še sebe.

z **Volkovi v Bosni.** Blizu Bugojna, zlasti pri vaseh Porič in Vesela so se pojavili volkovi, ki so že napravili precej škode pri živini. Kmetje sklepajo, da sledi huda zima, ker so se volkovi pokazali.

a **Po dolgih desetih letih** je obstal berač Jožef Wenter iz Dachaua na Bavarskem, da je nekoč kot divji lovec ustrelil gozdarskega uradnika Reindla,

v **Pri izvešanju oken** se je ubil dvorni fotograf Siegmund Wasservogel. Ko je hotel izvesti polovico okna, je zgubil ravovesje in padel je iz svojega stanovanja v četrtem nadstropju v dvorišče, kjer je ostal pri priči mrtve.

v **Za Lillencronovo vdovo.** Hamburški senat je dovolil vdovi lirika Detlev von Lillencron častni dar 10 tisoč mark.

a **Pri eksploziji kalupa** za plin v Hamburgu se je ponesrečilo zelo dosti ljudi. Sedaj se javlja, da je umrl kot 19. žrtev kotlar Jankovsky. Sicer pa se še do sedaj ne ve kdo in s čem je zakrivil nesrečo.

a **Žensko truplo** umorjene prostitutke Arnholz so bili našli pred kratkem v Berolinu v okoliščinah, ki so bile zelo zagonetne. Sedaj je policija povedala, da je storilec že na sledu. Storili so zločin, ker je Arnholz vedela za njihova hudo delstva in jim je grozila, da jih naznani. Da pa se iznebijo neprijetne Arnholz, so jo umorili.

o **Dober lov** je storila francoska policija. V Lyonu se je posrečilo zalotiti ono nevarno družbo, ki je že dalje časa kradla raznim juvelirjem blago. Vodja družbi je bil grof Granier de Pleissis in odlični član 20 let stari sin nekega aktivnega polkovnika.

o **360 duhovnikov toženih.** — V okraju Kovno na Ruskem je zapovedal minister notranjih zadev tožiti 360 duhovnikov in enega škofa, ker niso po predpisih najavljali prestopov iz pravoslavja na katolicizem.

o **Dva nevarna zločince** so vlovili v Karlovcu. Dva sumljiva človeka sta prišla v neki hotel in sta zahtevala sobe. Hotelirja sta se takoj zazdela sumljiva in napravil je, da so enega spravili s sobarico v sobo. Med tem so poslali po policijo, ki je tudi takoj prišla in dotičnika zasigurala. Oni zločinec pa, ki je bil še prost, je zaslutil takoj nevarnost in z odprtim nožem se je zagnal proti vratom, da bi ušel. Ker so bila zaprta, je napadel hotelirja, ki mu je pa ušel in kdo ve, kaj bi bil napravil divji gost, ako bi ga ne bil neki poročnik z golo sabljo ustrašoval. Tako je mogla policija tudi tega prijeti in ko je videl, da res ni več rešitve, je zavrgel prgišče zmečkanih bankovcev. Bilo je vsega skupaj 2870 kron. Kdo sta oba zločince, se še ne ve.

o **Župnik defraudant.** Župnik Chizzola iz Fiave (Italija) je ušel s 40.000 kronami; ki jih je uzel iz rajfajznovke kot njen načelnik. To je prav Kristusov namestnik in ima z njim nekaj skupnega: Kristus je bežal v Egipt, Chizzola v Ameriko; razlika je bila samo ta, da je bežal Kristus brez denarja na oslu, Chizzola pa z denarjem, pustivši doma osle, ki so mu zaupali denar.

o **Očeta sta sežgala** lastna otroka v Teramu na Italjanskem. 72 let star kmet je branil svojemu sinu in hčeri se izseliti v Ameriko in jima ni hotel dati denarja. Oba sta ga na to razjarjena prišla, zvezala, položila na kup drv in jih zažgala, da je stari umrl.

o **Rudarska smrt.** V Sosnovicah so umrli trije rudarji, ki so vdihavali strupene pline.

o **Peteri umor.** Dva kravarja, stara 16 in 19 let sta v petek v Juliju na Francoskem pri eni hiši umorila pet oseb.

o **Reški guverner** je odstavljen, ker je sam prosil, da njegovo mesto zasede drug mož.

Društvene vesti.

o **Šentjurska moška podružnica** družbe sv. Cirila in Metoda ima v nedeljo 19. dec. t. l. ob 4. pop. v gost. g. Rud. Doboviškega svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. Po zborovanju je prosta zabava z različnimi igrami — prizori — lovom za srečo itd. — v prid družbe. Med posameznostmi nestopa novi, zelo pomnožen mešan in moški zbor naših vrlih mladenc in mladeničev iz dom. okolice. — Naprošen je tudi družbin pot. učitelj g. Prekoršek za zelo zanimivo in poučno predavanje. Rojaki! Ta dan se vam vsem ludi veliko zanimivega in prijetnega, zato nas obiščite prav mnogobrojno. Odbor.

z **Ljudska knjižnica v Šoštanju** priredi v nedeljo dne 19. t. m. zabavni večer ob pol 8. uri v dvorani hotela „Avstrija“. Priredi se veseloigra „Telegram“; nastopi tudi mešani pevski zbor z mnogo mičnimi pesmicami. Vsi prijatelji prijetne zabave dobrodošli. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

z **Iz Hrastnika.** Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Hrastnik-Dol priredi v nedeljo 19. t. m. gledališko predstavo. Igrali se bodo veseloigri „Županova Micka“ in „Pot do srca“. Čisti dobiček je namenjen božičnici otroških vrtcev v Hrastniku. Ker je ta velike važnosti za Hrastnik, prosimo rodoljube domače kakor druge naj se udeležijo v kolikor mogoče velikem številu. S tem prihranimo stroške glavni družbi, katera ima v tem oziru že po drugih krajih veliko izdatkov. Predstava bo ob 3. uri popoldne v posojilniški hiši na Dolu pri Hrastniku. Vozovi bodo na postaji. Po predstavi prosta zabava v gostilni gospe Berte Peklar. Da se cenjeni gostje tudi tam ne bodo dolgočasili, za to hoče skrbeti odbor.

z **Iz Brežic.** „Čitalnica“ v Brežicah uprizaro v nedeljo, 19. t. m. na splošno zahtevanje drugikrat burko „Moč uniforme“. Začetek popoldne ob 3. uri. Cene znižane. Čisti dobiček je namenjen za revne šolske otroke slovenske šole v Brežicah. Ker je igra dosegla zadnjičkrat velik uspeh in je čisti dobiček namenjen za dobrodelne namene, pričakujemo mnogobrojne udeležbe.

o **Čitalnica v Konjicah** ima v torek dne 21. decembra ob 8. uri zvečer v čitalnični dvorani svoj občni zbor. — Vspored: 1. Poročilo predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. slučajnosti, 4. volitev predsednika, 5. volitev novega odbora. Ako bi ob 8. uri občni zbor ne bil sklepčen, vrši se uro pozneje zborovanje in sicer pri vsakem številu udeležencev. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Tržne cene.

16. decembra.

Dunaj. Borza za poljedelske proizvode. Poročila iz inozemstva so se glasila danes slabo, vendar pa ona niso uplivala na domače trge, ker so lastitelji še vedno več zahtevali. V rži se je malo tržilo, kakor tudi v ovsu in ječmenu. Pšenica je bila 5 vin. dražja, a prodalo se ni veliko.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 34³/₄ do K 35⁵/₈, za dec.-marec K 34³/₄ do K 35³/₄. Tendence: mirna.

Sladkor, Praga. Surovi sladkor prompt K 2815, nova kampanja kron 24'60. — Tendence uporna. Vreme: mraz.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 148 do 149 v. mlade težke 154 do 155 vin., mlade, srednje 154 do 155 v. mlade, lahke 146—150 vin. zaloga 22.391 komadov. Prignano 76 komadov, odgnano 537. Ostalo torej 21.930 komadov. Tendence živahna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'—, pšenica za oktober K 11'85, pšenica za maj K 13'88, rž za april 9'97, rž za oktober K 8'95, oves za april 7'60, oves za oktober K —, kornza za maj 6'73, ogrščica za avgust 13'30; Tendence trdna, promet 25.000 stotov. Ponude zmerne, efektivna pšenica in rž 10 vin. dražja, drugo mirno. Veselje kupiti tudi zmerno. — Vreme: mrzlo in megleno.

Za

božične praznike in novo leto

priporočam cenjenemu občinstvu iz Celja in okolice jamčeno pristni **domači konjak**, kakor tudi **slivovko**, **brinjevec** in **vinsko žganje** v steklenicah, vse iz žganjarne gosp. Roberta Diehl v Celju.

Imam tudi vedno v zalogi najfinejše vrste **čaja** in **Jamaika ruma**.

Franja Langerholz, Celje
Graška ulica št. 43 (Stadt Graz).

Naročajte plačilne listke
dr. sv. Cirila in Metoda.

Stanovanje

na vrt, z dvema sobama, kuhinjo in jedilno shrambo z vsemi pritliklinami se takoj odda. Istotam se takoj odda **meblovana soba** v I. nadstropju na ulico. — Več se izve pri lastnici, Gosposka ulica št. 30. 608 1

Lep travnik

pet oralov velik tik ob državni cesti blizu Frama prodaja pod ugodnimi pogoji dr. R. Pipuš v Mariboru.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, se sprejme za prvo moč. — Ponudbe naj se pošiljajo na **Jakoba Dereani** v Žužemberku, Kranjsko.

603 5-3

Za božični nakup

priporoča

Zvezna trgovina v Celju trgovcem po deželi

bogato zalogo svilnatga papirja vseh vrst barv,

barvani jedno- in dvostranski papir,

peresa za rože, cvetje,

zlati in srebrni papir.

Jaslice in jaslične podobe, navadne in prešane v polti ter prtiki.

Laneta, šumeče zlato, zlata pena,

Božični okraski v kartonih sortirani od kron 2'—, 3'—, 4'— in naprej.

Božične razglednice

najnovjše, sortirane, sortimenti po 100 komadov. — Zahtevajte vzorce v

Zvezni trgovini v Celju.

Za božična in novoletna darila

priporočava novo došle kasete pismenega papirja, albumov za slike, dopisnice in poezije. — Velika izber božičnih in novoletnih dopisnic, božičnih okraskov itd. Največja zaloga barvanega in svilenega papirja vsake vrste, zlatega in srebrnega papirja, zlate pene, žice in perje za cvetlice, šumeče zlato, podobice za jaslice in napravljenih jaslic.

Na debelo.

Na drobno.

Goričar & Leskovšek, Celje.

